

Budkavlen 2017

Avsikten med detta nummer av tidskriften Budkavlen var ursprungligen att vi skulle försöka pejla den virtuella världen, dvs. vad Internet och sociala medier hade medfört för nya möjligheter i vardagen. Vi frågade oss vilken betydelse den virtuella världen har i vår vardag, vårt sätt att kommunicera, vilka möjligheter den innebär den för oss att ta del av samhällelig och kommersiell service samt söka och dela information. Vi ansåg att för många är den virtuella arenan en plats där man tillbringar tid, medan andra väljer bort denna möjlighet. För kulturvetare är den virtuella världen en scen där meningsskapande kan studeras, bland annat genom så kallad nätetnografi, framhöll vi i vårt upprop på artiklar.

Med våra artiklar i detta nummer kan vi ytterligare ge ett viktigt perspektiv, det kvinnliga. Våra artiklar handlar om hur ett företrädesvis kvinnligt yrke förändrats i och med digitaliserade rutiner, om hur man kan välja att exponera sitt kvinnliga vardagsliv i bloggar, så att det samtidigt blir ett arbete, och hur ett Facebook-nätverk ger röst åt annorlunda kvinnligt vardagsliv. Det är den senmoderna sjuksköterskan/sjukskötaren som träder fram, modebloggaren och Glesbygdgirls, företrädesvis hustrur/kvinnor på landsbygden, i glesbygden. Vad den virtuella världen betyder för dem är olika, men en viktig gemensam nämnare är ändå arbete och fritid. I sjuksköterycket har de nya digitala rutinerna och kunskapen om sjukdomar medfört ett annorlunda förhållningssätt till patienterna. För modebloggerskorna blir själva bloggandet ett förtjänstätt, ett arbete, som medför olika förhandlingar med deras sätt att vara sig själva. Och för glesbygds”jäntorna” blir det fråga om att föra fram andra typer av arbetsliv och fritid än den som den urbana mainstreamkulturen lyckas inkorporera. Den virtuella världen blir kommunikationsytor, som underlättar *arbete*, men också som styr det, möjliggör förtjänst och exposition av olika slag av *feminite-*

ter, som kanske inte alltid tas på allvar. I fallet Glesbygdgirls är det också fråga om att skapa en gemenskap utgående från olika *platser* som annars inte vore förenade med varandra.

I samtliga artiklar har också den utomvirtuella världen medtagits i analysen, vilket fördjupar perspektivet. Ändå ser det ut som om den virtuella världen blir platsen där ekonomi, arbete och kvinnoliv bryts som i en prisma, där olika delkulturer träder skarpt fram. Därvid blir den virtuella världen också ett sätt att skapa och visa på mångfald och nya vinklar på olika som kvinnliga – eller inte alls som kvinnliga - betraktade praktiker. Vissa av artiklarna tar ställning till feminism, andra gör det inte.

I den första artikeln av Kristofer Hansson står vården av patienter i fokus och hur det just i vården skett förändringar i och med att ansikte mot ansikte-vården kompletterats av nya medel. Kameror, bildskärmar och digitala journaler gör också att informationen kan spridas och att patienten inte behöver befinna sig i sjukrummet, utan endast i det virtuella sjukrummet. Samtidigt finns mycken kunskap om sjukdomar på Internet och patienten kan också bilda sig sin uppfattning om sin sjukdom. Inom detta korsdrag verkar sjuksköterskan. I artikeln granskas hur denna nya teknologi skapar nya relationer och ändrar på en i detta fall traditionell arbetskultur. Här står teknologin och föremålen i fokus och hur sjuksköterskorna uppfattat att de förändrat deras arbete. Här träder det ändrade vårdmötet fram och också ändrade gränser mellan arbete och fritid.

När Magdalena Petersson McIntyre fokuserar på modebloggerskornas värld, vill hon se denna värld också som sätt att handskas med femininitet och intimitet. Men framförallt är det fråga om entreprenörskap, Mode- och skönhetsbloggande är som inget annat ”en iscensättning av en glamorös konsumtionsbe-

jakande vill-ha-allt-estetik – ”because-you’re-worth-it”, inleder författaren sin artikel, Här visar dock artikelförfattaren hur medvetet hennes intervjupersoner strävar att samtidigt ta makten över sin självpresentation, sin kropp och sitt yrkesliv och värna om desamma för att insynen inte skall bli total. Med en diskussion kring femininitet och feminism hävdar artikeln också att modebloggande, genom att det är fråga om konstruktioner av klädsel, skönhet och vardagsliv, också utgör en fråga om eller i varje fall möjlighet till att rucka på vedertagna normer för vad som kan anses för gångbart inom dessa fält. Som ett yrke är dock entreprenörskapet sårbart på grund av spon-sorernas godtyckliga handlingsätt.

Ett team på fyra personer (Kim Silow Kallen-berg, Jenny Ingridsson, Maria Vallström och Elisabeth Wollin Elhouar) har tagit som sin uppgift att analysera Facebookgruppen Glesbygdgirls, ”ett kvinnoseparatistiskt forum för kvinnor som bor på landsbygden eller i glesbygden, samt för dem som vill diskutera liv och villkor för kvinnor i dessa miljöer”. Forskarna delar till en viss grad dessa förhål-landen och är medlemmar i forumet, en fråga om som leder till en diskussion om forskar-praxis och –etik i artikeln. I övrigt vill fors-karna utreda rumsligheten i sin forskning: Nätrummet som skapas i forumet Glesbygd-girls är något de synar som ett kontinuum mellan privat och offentligt. Också tiden blir föremål för analys, emedan själva fältarbetet aktualiserade både det snabba tempot i den virtuella världen, men också hur erfarenhet-erna lagras och delas. Bilden av livet och vill-koren för Glesbygdsgirls skymtar fram och vi får ta del av ett landsbygdsliv, som relativise-rar kvinnans – och barnens - position i sam-fundet.

Alla dessa tre artiklar baserar sig på erfaren-heter i Sverige. Som ett komplement till dem ges information om olika vetenskapliga nät-verk och etnologiska tidskrifter i Finland. För det första presenteras Artefacta- ett virtuellt

nätverk för konkret föremålsforskning och dess artikelpublikation Artefactum för refe-reeranskade artiklar. Artefacta är ett samar-betsorgan för många humanistiska discipli-ner och här efterlyses också svenskspråkiga bidrag i redaktion och artikelform. Här har man tagit upp ett på de senare åren försum-mat område inom etnologin, nämligen fö-remålsforskning som utgår från föremålets materialitet och där den virtuella världen är exemplariskt i att visualisera denna. En an-nan artikel tar upp nättidskriften Laboratori-um för folk och kultur, som för traditionerna vidare från papperstidskriften med samma namn. En tydligare vinkling på student- och doktorandbidrag med snabb publicering och en annan form för synlighet är här den nya vinsten. Båda nättidningarna är beroende av stöd utifrån, Artefacta har erhållit sådant av Finska Vetenskaps-Societeten, Laboratorium stöds av Föreningen Brage i Helsingfors, och har också vunnit ett pris av Svenska litteratur-sällskapet i Finland.

Blocket Översikter och granskningar för oss till den nya kulturhistorien. Professor Helena Ruotsala bidrar med ett föredrag om tvilling-staden Haparanda–Torneå, som hon höll vid Svenska litteratursällskapets i Finland semi-narium ”Gränser som skiljer och för sam-man” som hölls i juni i år. Christina Sandberg disputerade för doktorsgraden i Folkloristik i Åbo i december 2016 med avhandlingen Med döden som protagonist. En diskursanalytisk fallstudie om dödens makt. Här publiceras hennes Lectio praecursoria. Historikern Eljas Orrman presenterar en uppsats om ordet tim-mer. Hur har samma ord använts i betydelsen stockar och som räkneenhet för 40 stycken pälsskinn?

Budkavlen 2017 har dessutom en mycket di-ger recensionsavdelning, här har ansvaret le-gat på och det goda resultatet uppnåtts av FD Sonja Hagelstam.

Anna-Maria Åström

Budkavlen 2017

The intention/aim of this issue of the magazine Budkavlen was originally that we would try to investigate the virtual world, i.e. what sort of new possibilities the Internet and social media have created in everyday life. We asked ourselves what significance the virtual world has in our everyday lives and our ways of communicating; what possibilities does it involve for us when we take part in social and commercial services, as well as when we search and share information. We considered that for many, the virtual arena is a place to spend time, while others opt out of this possibility. For cultural scientists, the virtual world is a scene where meaning creation can be studied, through, among other things, the so-called netnography, as we emphasized in our call for articles

With our articles in this issue we can also provide a further important perspective: the female perspective. Our articles are concerned with how an especially female occupation has changed because of digitized routines, how individual women can choose to expose their everyday life in blogs so that the blog becomes a job at the same time, and how a Facebook network can give a voice to the different everyday lives of women. It is the late modern nurse who emerges, the fashion blogger and a Facebook network consisting of 'Glesbygdgirls', especially the wives / women in the countryside, in rural areas. What the virtual world means to all of them is different, but an important common denominator is still work and leisure. In the nursing profession, the new digital routines and knowledge about diseases have led to different approaches to patients. For the fashion bloggers, the blogging itself becomes a means of earning, and a job that requires different means of negotiating the bloggers way of being themselves. For the 'girls' in the sparsely populated areas it is a matter of evolving other types of working lives and leisure activities than

those that the urban mainstream culture has succeeded in incorporating. The virtual world becomes a communication space that facilitates *work*, but also controls it, enabling the value and exposition of different types of *feminites*, which may not always otherwise be taken seriously. In the case of Glesbygd-girls, it is also about creating a community based on different *places* that would otherwise not be linked to each other.

In all the articles, the world outside the virtual has also been included in the analysis, which deepens the perceptive. Nevertheless, it appears that the virtual world has become the place where economy, work, and women's lives are dispersed as in a prism, and where different subcultures sharply emerge. In this way, the virtual world becomes a way of creating and displaying diversity and new angles on different female - or not at all female like - considered practices. Some of the articles take a deliberate stand concerning feminism, others do not.

In the first article by Kristofer Hansson, the focus is placed on the care of patients and the changes that have taken place because face-to-face care has been supplemented by new means. Cameras, monitors, and digital records also allow the spread of information and the fact that the patient does not need to be in a hospital, but only in a virtual hospital ward. At the same time, there is a great deal of knowledge about diseases on the Internet and patients can come to their own conclusions about their illness. Nurses seem to be caught within this cross draught. The article examines how this new technology creates new relationships and, in this case, changes a traditional working culture . Here the technology and the objects are in focus and how nurses perceive that these have changed their work. In the article, a changed nature of health meetings emerge and also changed

boundaries between work and leisure.

When Magdalena Peterson McIntyre focuses on the world of fashion blogging, she also wants to see this world as a way of dealing with femininity and intimacy. However, above all, it is a question of entrepreneurship, as ‘Fashion and beauty blogging, like nothing else, is a staging of a glamorous consumption-affirming, “will-have-all aesthetic” – represented by the phrase “because-you’r-worth-it”’, with which the author begins her article. In this article though the author shows us how consciously her interviewees strive to achieve power over their self-presentation, their bodies and professional life, and defend their attitudes in order to ensure that an intrusion into their world would not be total. In the discussion about femininity and feminism, the article also claims that fashion blogging, through fascilitating constructions of clothing, beauty and everyday life, also functions or at least give an opportunity to alter, the accepted norms of what is considered current within these fields. However, as a profession, this type of entrepreneurship is vulnerable due to the arbitrary behavior of the sponsors.

A team of four people (Kim Silow Kallenberg, Jenny Ingridsson, Maria Vallström and Elisabeth Wollin Elhouar) have taken as their task an analysis of the Facebook group Glesbygdsgirls, “a separate women’s forum for women living in the countryside or rural areas, as well as for those who want to discuss life and conditions for women in these environments”. The researchers, to some extent, share these circumstances and are members of the forum, a matter of which leads to a discussion in the article on their research practices and the ethics. Otherwise, the researchers investigate spatiality in their research. The network created by the forum Glesbygdsgirls is something they regard as a continuum between the private and the public. In addition, time is an object of analysis, since the fieldwork itself is actualized

both in the fast pace of the virtual world, and also in how the experiences are stored and shared. There are glimpses and images of the life and conditions of Glesbygdsgirls allowing us to participate in a rural life that relativizes the position of women - and children in society.

All these three articles are based on experiences in Sweden. To complement them, information about various scientific networks in Finland has been provided. First, *Artefacta* is presented - a virtual network for specific objects or artefact research, and its article publication; *Artefactum* for referee reviewed articles. *Artefacta* is a cooperative organ for many humanity disciplines, and also makes calls for Swedish-language contributions in the form of editorials and articles. In this forum an old but until recently neglected field in ethnology is thematized: object research based on the materiality of objects, and where the virtual world is exemplary in visualizing this. Another article takes up the online magazine the *Laboratorium för folk and kultur*, that has carried the tradition forward from the paper magazine of the same name. There is a clear angle presented as to the benefits provided by a quick publication of contributions by students and doctoral students. Both network journals are dependent on outside support; *Artefacta* has received such support from the Finnish society of Science and Letters, and *Laboratorium* is supported by the Brage Association.

The section Overviews and reviews take us to the new cultural history. Professor Helena Ruotsala contributes with the lecture on the twin cities of Haparanda–Torneå that she gave at the Swedish Literature Society’s in Finland seminar “Boundaries that divide and join” held in June this year. Christina Sandberg defended her doctorate in Folkloristics in Turku in December 2016 with the dissertation ‘With Death as a Protagonist’; a discourse analysis case study on the power of death. This edition publishes her *Lectio praecursoria*. The historian, Eljas

Orrman, presents an essay about the word timber. How can the same word have been used to mean logs and also a measurement for 40 fur pelts?

review department, the responsibility for which lies with FD Sonja Hagelstam – as do the good results.

Budkavlen 2017 also has a very extensive

Anna-Maria Åström

Budkavlen vill tacka sin mångåriga chefredaktör Anna-Maria Åström för lång och trogen tjänst. Detta är hennes sista nummer som chefredaktör och ansvarig utgivare.